

Udskriftsdato: 13. september 2022

VEJ nr 9320 af 31/03/2017 (Gældende)

Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse

Ministerium: Miljøministeriet

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. SVANA-404-00017

Der er generelt ikke grundlag for en forbudsliste for virksomhedstyper ved udlæg af arealer i kommune- og lokalplaner.

4.2 Kriterier for virksomhedslisten og anlæg

Kriterier til udvælgelse af de forskellige virksomheder og anlægstyper er begrundet i deres oplag, håndtering, anvendelse eller produktion af mobile stoffer, dvs. forureningskomponenter, der på grund af manglende binding, nedbrydning eller omdannelse kan udvaskes til grundvandet.¹⁶

4.3 Tekniske tiltag

Ved udlægning af arealer i kommuneplaner eller kommuneplantillæg til industri/erhvervsarealer kendes de fremtidige virksomheder og den fremtidige indretning og drift af disse sjældent. Derfor vil der som udgangspunkt ikke kunne stilles specifikke krav til fremtidige aktiviteter.

Der kan i forbindelse med planlægningen beskrives forslag til forureningsbegrænsende foranstaltninger så længe, at der ved vurderingen af den konkrete sag, efterfølgende bliver foretaget det nødvendige skøn i forhold til den konkrete virksomhed og den ansøgte drift.

4.4 Redegørelseskrav til grundvandsbeskyttelse

I forbindelse med de statslige interesser om grundvandsbeskyttelse inden for OSD og indvindingsoplande skal kommunen udarbejde en grundvands-redegørelse, hvis kommunen planlægger en arealanvendelse, som medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet, se afsnit 4.4.1.

4.4.1 Generelt om redegørelseskrav

En kommune skal udarbejde en grundvandsredegørelse til kommuneplanen eller kommuneplantillæg, jf. bekendtgørelsens § 2¹⁷, når:

1. Kommunen planlægger for virksomhedstyper eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet, (jf. virksomhedsliste og anlæg i bilag 1)¹⁸, eller
2. Kommunen planlægger for udlæg af nye arealer til en arealanvendelse, der medfører en øget fare for forurening af grundvandet inden for afgrænsede BNBO.

Kravet om redegørelse gælder også ved ændring af arealanvendelses-bestemmelserne i eksisterende kommuneplanrammer, når dette muliggør planlægning for en arealanvendelse, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

Det vil sige, at der ikke kan planlægges for virksomhedstyper og anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet i OSD og indvindingsoplande. Indenfor BNBO kan der ikke ske udlæg af nye arealer til en arealanvendelse, der medfører øget fare for forurening af grundvandet.

Hvis en kommune vurderer, at byudvikling generelt, herunder eksempelvis boliger, inden for BNBO udgør en øget fare for forurening af grundvandet, vil planlægningen være omfattet af forbuddet i bekendtgørelsens § 2, stk. 1, 3. pkt. Inden for BNBO behøver den forøgede fare for grundvandet ikke at være væsentlig for at være omfattet af forbuddet, som det er tilfældet inden for OSD og indvindingsoplande. Det gælder dog fortsat inden for OSD og indvindingsoplande, at også aktiviteter, som ikke er omfattet

af listen over virksomheder og anlæg i bilag 1, kan være omfattet af forbuddet i bekendtgørelsen, hvis kommunen konkret vurderer dette.

Kommunen kan fravige forbuddet, såfremt det i en redegørelse for kommuneplanlægningens forudsætninger, jf. planlovens § 11 e, stk. 1 er godtgjort, at der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for placeringen, herunder at lokalisering uden for de nævnte områder er undersøgt og ikke fundet mulig, og at faren for forurening af grundvandet kan forebygges, jf. bekendtgørelsens § 2 stk. 2. Herved sikres, at beskyttelsen af drikkevandsinteresser håndteres ved den overordnede planlægning.

I grundvandsredegørelsen skal det være godtgjort, at alternative beliggenheder til de pågældende aktiviteter uden for OSD og indvindingsoplande er afvejet og ikke fundet mulige, at der er vægtige planlægningsmæssige hensyn til stede, og at der tages nødvendige hensyn for at sikre grundvandsressourcen.

Grundvandsredegørelsen udarbejdes for kommunens OSD og indvindingsoplande, når kommunen første gang ønsker at fravige forbuddet, jf. oven for, og ønsker en planlægning for virksomheder og anlæg, der udgør en fare for forurening af grundvandet. jf. listen i bilag 1.

Redegørelsen skal have særligt fokus på det eller de relevante områder, som er udlagt i kommuneplanen, så offentligheden og andre myndigheder har mulighed for at se den konkrete planlægning, og vurdere den eventuelle risiko for forurening, den medfører, i forhold til grundvandssårbarheden og beskyttelsesbehovet. I praksis kan det ske ved, at grundvandsredegørelsen vedlægges som bilag til planforslaget, hvor planforslaget indeholder et afsnit om den aktuelle planlægning med henvisning til redegørelsen.

Hvis kommunen ønsker en ny planlægning inden for OSD eller indvindingsoplande og allerede har udarbejdet en grundvandsredegørelse i forbindelse med tidligere planer, skal det fremgå af det nye planforslag, hvordan de påtænkte aktiviteter som følge af planen forholder sig til redegørelsen, jf. afsnit 3.1.4 om supplerende grundvandsredegørelse. Det afgørende er, at offentligheden og andre myndigheder klart kan se, at grundvandshensynene fortsat indgår i beslutningsgrundlaget ved planlægning for aktiviteter, der udgør en fare for forurening af grundvandet.

Såfremt kommunerne inden for OSD eller indvindingsoplande ønsker at planlægge for en af de virksomhedstyper eller anlæg, der findes i bilag 1, vil Miljøstyrelsen i vurderingen af, om planlægningen er i strid med de statslige interesser, inddrage de forhold, der er beskrevet i grundvandsredegørelsen. Bl.a. er grundvandsdannelsen, den naturlige beskyttelse, herunder lerlagstykkelsen og hydraulisk kontakt mellem magasinerne, centrale forhold i denne vurdering.

Det er kommunen, som i den konkrete sag vurderer, hvorvidt den aktivitet, der muliggøres ved planlægningen, er omfattet af forbuddet mod planlægning, jf. bekendtgørelsens § 2¹⁹.

Bekendtgørelsen finder også anvendelse, selvom der udlægges erhvervsområder eller sker omdannelse af eksisterende kommuneplanlagte arealer med bredere anvendelsesmæssige rammer, hvor kommunen i kommuneplanen klart skal angive, hvilke typer anvendelser, der ikke kan planlægges for i de pågældende områder.